

Sygn. akt IC 2057/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Arkadiusz Marcia

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2020 roku w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **K. F.**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda K. F. kwotę 67.500 zł. (sześćdziesiąt siedem tysięcy pięćset) wraz z odsetkami ustawowym za opóźnienie od dnia 30 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda K. F. koszty procesu w kwocie 8166,34 zł.

Sygn. akt **IC 2057/19**

UZASADNIENIE

Powód K. F. domagał się od pozwanego ubezpieczyciela (...) S. A. w W. zasądzenia kwoty 82.573,31 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 30 kwietnia 2019 r. tytułem odszkodowania za szkodę powstałą w wyniku kolizji drogowej z dnia (...) r.

Podał, że przyczyną wypadku był brak zachowania należytej ostrożności przez kierowcę pojazdu marki P. – W. K. (1), co doprowadziło do czołowego zderzenia z samochodem powoda. Sprawca został ukarany mandatem karnym. Pojazd sprawcy wypadku ubezpieczony był u pozwanego ubezpieczyciela. Powód zgłosił szkodę i strona pozwana uznała swoją odpowiedzialność za skutki przedmiotowego zdarzenia. Strona pozwana wyliczyła szkodę powoda w wysokości 91.089,84 zł i powód nie kwestionował tej wartości. W kolejnym piśmie strona pozwana odmówiła jednak wypłaty odszkodowania i zakwestionowała swoją odpowiedzialność za szkodę. Pozwana uznała, że uszkodzenia w pojeździe powoda nie powstały

w wyniku kolizji z dnia (...) r. Ostatecznie powód nie otrzymał od pozwanego ubezpieczyciela żadnej kwoty tytułem odszkodowania. Powód podnosił, że nabył pojazd i wykorzystywał go do prowadzenia działalności gospodarczej. Szkodą w majątku powoda, której naprawienia dochodzi od strony pozwanej w tym postępowaniu, kalkulowana jest jako kwota netto powiększona o połowę kwoty podatku VAT obliczonego wg stawki 23% tego podatku.

Wskazaną datę początkową naliczania żądanych odsetek za zwłokę w spełnieniu świadczenia z tytułu odszkodowania powód uzasadnia tym, że skonkretyzowane, pisemne zgłoszenie roszczenia dotarło do strony pozwanej w dniu 28 marca 2019 r. Ubezpieczyciel zobowiązany był do wypłaty odszkodowania

w terminie 30 dni od daty zgłoszenia szkody.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Swoje stanowisko uzasadniła tym, że kwestionuje roszczenie powoda co do zasady podnosząc, że do uszkodzenia pojazdu powoda nie doszło w deklarowanych przez niego okolicznościach.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu (...) r., kierujący samochodem osobowym marki P.

o nr rej. (...) – W. K. (1), doprowadził do czołowego zderzenia z prawidłowo jadącym pojazdem powoda marki B. o nr rej. (...), czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym dla kierującego K. F.. Pojazd sprawcy ubezpieczony był w (...) S. A. w W.. Pojazdy biorące udział w zderzeniu zostały zabrane z miejsca zdarzenia przez lawety.

(dowód: zaświadczenie Komendanta Komisariatu Policji w N.

z 26.06.2019 r., k. 12; potwierdzenie przekazania mienia objętego działaniem ratowniczym, k. 11; zdjęcia, k. 13 – 30; zeznanie powoda, k. 103 – 103v.)

W dniu 28 marca 2019 r. strona pozwana ustaliła wysokość szkody powoda na kwotę 91.089,84 zł.

(dowód: ustalenie wysokości szkody, k. 31 – 37)

Wartość rynkowa brutto pojazdu powoda, określona na dzień 28 marca 2019 r. przy uwzględnieniu okresu eksploatacji pojazdu do dnia szkody wynosiła 131.060 zł.

(dowód: wycena strony pozwanej, k. 38 – 39)

Strona pozwana pismem z dnia 29 marca 2019 r. poinformowała powoda, że przewidywane koszty naprawy pojazdu powoda przekraczają jego wartość rynkową. Jednocześnie podała, że odszkodowanie zostanie ustalone w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu przed wypadkiem, pomniejszonej o jego wartość po wypadku (wartość pozostałości).

(dowód: pismo strony pozwanej z dnia 29.03.2019 r., k. 42)

Strona pozwana w piśmie z dnia 1 kwietnia 2019 r. zaproponowała powodowi wypłatę odszkodowania w wysokości 74.056,78 zł netto.

(dowód: pismo strony pozwanej z 01.04.2019 r., k. 43 – 44)

Pismem z dnia 16 kwietnia 2019 r. strona pozwana poinformowała powoda, że zgromadzona dotychczas dokumentacja nie pozwala na ustalenie jej odpowiedzialności i dlatego nie jest możliwe zaspokojenie roszczeń powoda. W piśmie z dnia 18 czerwca 2019 r. strona pozwana podtrzymała swoją decyzję z dnia 16 kwietnia 2019 r. motywując ją tym, że uszkodzenia pojazdu powoda nie mogły powstać w okolicznościach podanych w zgłoszeniu szkody.

(dowód: pisma strony pozwanej z 16.04.2019 r. i 18.06.2019 r., k. 45 – 47)

Nie można wykluczyć, że przebieg zdarzenia z dnia(...) r. był zgodny z oświadczeniem powoda. Wszystkie uszkodzenia pojazdu powoda mogły powstać w okolicznościach deklarowanych przez powoda. Pod względem rozmieszczenia zakres uszkodzeń pojazdu powoda odpowiada uszkodzonym elementom pojazdu marki P.. Uszkodzenia obu pojazdów są adekwatne pod względem rozmieszczenia oraz ich charakterystyki. W związku ze zdarzeniem z dnia (...)r., wysokość kosztu naprawy samochodu osobowego powoda

z użyciem nowych oryginalnych części zamiennych, technologii producenta, a także przeciętnych cen usług stosowanych w nieautoryzowanych serwisach naprawczych, wynosił 105.946,72 zł netto. Wartość rynkowa samochodu nieuszkodzonego powoda przed powstaniem szkody, aktualna na dzień (...) r. wynosiła 104.900 zł netto. Wartość rynkowa pojazdu uszkodzonego powoda, aktualna na dzień (...), wynosiła 37.400 zł netto. W związku ze zdarzeniem z dnia (...)r., w pojeździe powoda, szkoda miała charakter całkowitej, a jej wysokość, traktowana jako różnica pomiędzy wartością pojazdu przed i po szkodzie, wyniosła 67.500 zł netto.

(dowód: opinia biegłego sądowego G. G., k. 114, 124 – 125; 133, 134; kalkulacja naprawy, k. 135 – 142; wycena, k. 145 – 147; arkusz ustalenia wartości pojazdu, k. 148 – 150; arkusz ustalenia wartości pojazdu w stanie uszkodzonym, k. 151 – 153; opinia uzupełniająca biegłego sądowego G. G., k. 175 – 176)

Powód nie zna sprawcy wypadku i nigdy przed zdarzeniem z dnia (...) r. nie widział tej osoby.

(dowód: zeznanie powoda, k. 103v.)

Sąd zważył, co następuje:

Sąd uznał powództwo za częściowo zasadne.

Przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (art. 822§1 k.c.). Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych regulują przepisy ustawy z 22 maja 2003 r.

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym

i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t. j. – Dz. U. z 2019 r. poz. 2214

z późn. zm.). Zgodnie z art. 34 ust. 1 i 36 ust. 1 cytowanej ustawy, z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia, a odszkodowanie ustala się i wypłaca

w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Ustalenie odszkodowania z ubezpieczenia OC następuje według ogólnych zasad, określonych w art. 361-363 k.c., z tym jedynie zastrzeżeniem, że zakład ubezpieczeń zobowiązany jest tylko do świadczenia pieniężnego, ograniczonego do wysokości, ustalonej w umowie, sumy gwarancyjnej (art. 822§1 k.c. i art. 36 ust. 1 ustawy). Stosownie zaś do treści art. 19 ust. 1 ww. ustawy poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Szkoda majątkowa to różnica między stanem majątkowym poszkodowanego, który powstał po wystąpieniu zdarzenia powodującego uszczerbek a stanem, jaki by zaistniał gdyby zdarzenie to nie nastąpiło. Naprawienie szkody, a więc i odszkodowanie powinno obejmować wszystkie straty, które poszkodowany poniósł wskutek zaistnienia szkody (art. 362§2 k.c.). W orzecznictwie utrwalone zostało stanowisko, iż dla pojęcia szkody ubezpieczeniowej należy sięgnąć do odpowiednich regulacji zawartych w kodeksie cywilnym. W myśl art. 361§1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynika szkoda. Związek przyczynowy jest kategorią obiektywną i należy go pojmować jako obiektywne powiązanie „przyczyny” ze zjawiskiem określonym jako „skutek”. Ustawodawca wprowadzając w art. 361§1 k.c. dla potrzeb odpowiedzialności cywilnej, ograniczenie tej odpowiedzialności tylko za normalne - typowe, występujące zazwyczaj następstwa działania lub zaniechania,

z których szkoda wynikała, nie wprowadza związku przyczynowego w rozumieniu prawnym odmiennego od istniejącego w rzeczywistości. Zgodnie zaś z art. 363§1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej.

Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

W niniejszej sprawie strona pozwana nie uznała swojej odpowiedzialności z tytułu szkody powstałej na skutek zdarzenia z dnia (...) r., podnosząc, iż zgłoszone uszkodzenia pojazdu powoda nie korespondują z okolicznościami zdarzenia i powstały one w okolicznościach innych niż podane w zgłoszeniu szkody. Rozstrzygnięcie sporu w tym zakresie wymagało wiadomości specjalnych, dlatego też Sąd na wniosek powoda dopuścił dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego G. G. z zakresu techniki motoryzacyjnej, bezpieczeństwa ruchu drogowego i rekonstrukcji zdarzeń drogowych. W sporządzonej opinii biegły ustalił, że uszkodzenia pojazdu powoda mogły powstać w okolicznościach wskazanych przez powoda. Jednocześnie biegły zwrócił uwagę, że pod względem rozmieszczenia zakres uszkodzeń pojazdu powoda odpowiada uszkodzonym elementom pojazdu marki P.. Mając na uwadze ustalenia biegłego w niniejszej sprawie, Sąd oparł się również na zeznaniu powoda, który przedstawił niebudzącą wątpliwości wersję dotyczącą przebiegu zdarzenia z dnia(...) r. i nie było podstaw ku temu, by odmówić wiarygodności jego zeznania.

Biorąc pod uwagę materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, Sąd uznał, że powód wykazał, że uszkodzenia jego pojazdu powstały w wyniku zdarzenia z dnia (...) r., za które odpowiedzialność ponosił posiadacz pojazdu korzystającego z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. Niezależnie od sporządzonej w niniejszej sprawie opinii biegłego, zeznania powoda oraz dokumentów zgromadzonych w niniejszej sprawie, Sąd wziął również pod uwagę, że uczestnicy kolizji nie mieli możliwości jej zaaranżowania w taki sposób, żeby wyłudzić odszkodowanie od ubezpieczyciela. Należy podkreślić, że kierujący nie znali się wcześniej, co wynika m. in. z uznanego za wiarygodne zeznania powoda. Sąd nie miał zatem wątpliwości co do odpowiedzialności strony pozwanej za szkodę

w niniejszej sprawie. Wskazać przy tym należy, że reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa ona na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscypcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa. W świetle powyższego wymaga podkreślenia, że strona pozwana nie udowodniła żadnych okoliczności, które mogłyby wyłączyć jej odpowiedzialność. Zeznanie świadka W. K. (2) zawnioskowanego przez stronę pozwaną nie wniosło nic istotnego do sprawy.

Podsumowując, należało uznać, iż roszczenie o zapłatę było uzasadnione w części, tj. do kwoty 67.500 zł (104.900 zł – 37.400 zł), gdyż tyle wynosiła różnica pomiędzy wartością pojazdu przed (104.900 zł) i po szkodzie (37.400 zł).

Mając powyższe na względzie, Sąd na mocy art. 19 ust. 1, art. 34 ust. 1, art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 822§1 k.c. i art. 361 k.c. zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 67.500 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek wydano w oparciu o art. 481§1 i 2 k.c. w zw. z art. z 14 ust. 1 ustawy dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Przepis art. 481§1 k.c. stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z kolei art. 14 ust. 1 ustawy dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych wskazuje, że zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W niniejszej sprawie szkoda została zgłoszona ubezpieczycielowi w dniu 28 marca 2019 r., zaś powód żądał zasądzenia odsetek od dnia 30 kwietnia 2019 r. Dodać należy, że już 28 marca 2019 r. strona pozwana ustaliła wysokość szkody powoda na kwotę 91.089,84 zł. Należało zatem zasądzić ustawowe odsetki za opóźnienie zgodnie z żądaniem powoda.

Tym się kierując orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

Dalej idące powództwo należało oddalić, gdyż powód nie udowodnił, że wysokość szkody wyniosła 82.573,31 zł. Ustalenie odszkodowania w takim zakresie wymagało przede wszystkim udowodnienia przez poszkodowanego wysokości szkody. Powód w tej sferze nie podołał ciężącemu na nim obowiązku dowodowemu, nie wykazując wysokości szkody w kwocie dochodzonej pozwem.

Powód twierdził, że pojazd jest wykorzystywany przez niego zarówno do celów działalności gospodarczej, jak i celów prywatnych, dlatego przysługuje mu prawo do odliczenia podatku VAT w kwocie stanowiącej 50% podatku. Powód nie poniósł jednak kosztów naprawy pojazdu i dlatego nie jest nabywcą usługi opodatkowanej podatkiem od towarów i usług. Zatem wysokość jego szkody stanowi wyłącznie wartość netto.

W związku ze zdarzeniem z dnia(...) r., w pojeździe powoda, szkoda miała charakter całkowitej. Odszkodowanie za szkodę poniesioną przez podatnika podatku VAT na skutek zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy (samochodu) nie obejmuje podatku VAT mieszczącego się w cenie nabycia rzeczy lub usługi w zakresie, w jakim poszkodowany mógłby obniżyć należny od niego podatek o kwotę podatku naliczonego przy nabywaniu rzeczy lub usługi.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd oddalił dalej idące powództwo, co znalazło odzwierciedlenie w punkcie II sentencji wyroku.

Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu (art. 100 k.p.c.), strony powinny ponieść koszty w takim stopniu, w jakim przegrały sprawę. Skoro powództwo zostało uwzględnione w 82%, to powodowi należny jest zwrot poniesionych kosztów w kwocie 9.141,40 zł (11.148,05 zł x 82%), a stronie pozwanej 975,06 zł (5.417 zł x 18%). Po kompensacie na korzyść powoda pozostaje 8.166,34 zł (9.141,40 zł – 975,06 zł). Wobec powyższego Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 8.166,34 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.